

Ph.d. i profesjonsvitenskap

[Se studieprogram](#)

Høst 2024 (1. semester)

[Profesjonsvitenskap med vekt på språk, relasjoner og handlinger](#)

PRO9014

7.5 sp

[Vitenskapsteori og forskningsetikk](#)

PRO9015

5 sp

Valgrie emner

[Praktisk kunnskap og profesjonspraksis](#)

PRO9002

5 sp

Vår 2025 (2. semester)

[Design og metode - metodologiske tilnærminger](#)

PRO9013

7.5 sp

Valgrie emner

[Videoobservasjon og analyse](#)

PRO9016

5 sp

Beskrivelse av studiet

Om ph.d. i profesjonsvitenskap

Ph.d. i profesjonsvitenskap er et 3-årig heltidsstudium som inkluderer en opplæringsdel og et forskningsarbeid på høyt vitenskapelig nivå. Studiet løfter frem aktuelle, samfunnsrelevante problemstillinger som setter profesjonsutøvelsen og praksisfeltet i sentrum, og skal bidra til innovative prosesser i profesjoner. Ph.d programmet er regionalt forankret, skal være nasjonalt foretrukket og internasjonalt anerkjent, og skal frembringe ny kunnskap med relevans for nasjonal policy innen profesjonsfagene helse, sosial og utdanning. Det tverrfaglige studieprogrammet forvaltes i fellesskap av Fakultet for sykepleie og helsevitenskap (FSH) og Fakultet for lærerutdanning og kunst- og kulturfag (FLU) ved Nord universitet.

Beskrivelse av ph.d.-programmet

Ph.d.-programmets fagområde er *profesjonsvitenskap* (Eng: *Science of Professions*). Profesjoner forutsettes å ha et eget vitenskapelig kunnskapsgrunnlag, en etisk kodeks, en organisasjon som ivaretar profesjonens interesser, og legitimitet for et samfunnsoppdrag. *Vitenskap* omfatter forskning der man systematisk, kritisk og metodisk samler inn og analyserer empiri på bakgrunn av hypoteser og/eller forskningsspørsmål. Vitenskapen bygger på det kunnskapsgrunnlaget forskningen hviler på, og har som mål å utfordre eksisterende kunnskap, og utvikle ny forståelse og forklaring.

Ph.d. i profesjonsvitenskap er et *fler- og tverrvitenskapelig* ph.d.-program, der hensikten er å utvikle kunnskap i,

om og for, profesjonsutøvelse. Programmet åpner for empirisk forskning innen helse-, sosial- og utdanningsprofesjonene, hvor det sentrale er praksisnær forskning med vitenskapens systematikk, stringens og transparens. Programmet møter et behov i samfunnet for forskningsbasert kunnskap, om profesjoner og profesjonsutøvelse, med relevans for nasjonal policy i velferdsstaten.

Ph.d.-programmet profilerer seg ved å vektlegge de deler av profesjonsvitenskap som omhandler *språk*, *relasjoner* og *handlinger* innen profesjonsutøvelse. Disse områdene utgjør det vitenskapelige fagområdet som det enkelte prosjekt skal ta utgangspunkt i.

Kandidatens forskningsspørsmål skal avgrenses til ett eller flere av områdene språk, relasjoner og handlinger. Forskningsprosjektene innretning kan være deskriptive, normativt forklarende og kritisk analyserende, der formålet er å forstå, forklare, utvikle og/eller utfordre praksis.

Språk, relasjoner og handlinger innen profesjonsvitenskap

De tre tematiske områdene – *språk* (eng.: language), *relasjoner* (eng.: relations / relationships) og *handlinger* (eng.: actions) innen profesjonsutøvelse forstås som menneskelig aktivitet, der deltakerne deler en felles forståelse av praksis. I dette inngår felles forståelse av aktiviteter (handlinger), den karakteristiske diskursen, samtalen og tankene rundt aktiviteten (språk), og forhold mellom mennesker og objekter involvert i praksisen (relasjoner). Slik inngår språk, relasjoner og handlinger i en form for helhetlig forståelse av praksis. Profesjonsutøverne reproducerer ikke bare tidligere handlinger og forståelser, men utvikler også ny kunnskap gjennom samspillet med strukturer og handlinger. På denne måten er profesjonsvitenskap en overbygning for anvendt praksisnær profesjonsforskning med eksplisitt fokus på temaområdene språk, relasjoner og handlinger, som åpner for å studere praksisen fra ulike tverrvitenskapelige perspektiver.

Praksisen formes av eksterne strukturer som veves inn i den og holder den sammen. Dette kan være *kulturdiskursive aspekter* som formidles gjennom språkets semantiske dimensjon (f.eks. språk og diskurser som muliggjør og begrenser karakteristiske ytringer i en praksis), *materiell-økonomiske aspekter* som formidles gjennom handlinger i en fysisk dimensjon (f.eks. bygninger og gjenstander som bøker og digitale hjelpemidler som muliggjør og begrenser handlinger som kjennetegner en praksis), og *sosial-politiske aspekter* som formidles gjennom relasjoner i en sosial dimensjon (f.eks. hierarkier, solidaritet og makt som muliggjør og begrenser praksis). Gjennom en slik tilnærming til Profesjonsvitenskap åpnes det for å studere praksisen fra ulike tverrvitenskapelige perspektiver.

Målgruppe

Målgruppen for ph.d.-programmet er nasjonale og internasjonale kandidater som ønsker å drive praksisnær, empirisk forskning innen profesjonsvitenskap og lære det vitenskapelige håndverket som grunnlag for en videre karriere.

Opptakskrav

Ph.d. programmet tar opp kandidater med fullført 120 sp mastergrad eller tilsvarende, og profesjonsfaglig grunnutdanning, bachelor eller master, innen helse-, sosial-, eller utdanningsfag.

I tillegg kan det gjøres individuell vurdering for opptak av kandidater med 120 sp mastergrad uten de ovenfornevnte profesjonsfaglige grunnutdanninger på bachelor- og masternivå. Dette forutsetter at det presenteres prosjekter som har betydning for profesjonsutøvelse og at disse prosjektene kan knyttes opp mot praksis.

Det er et krav til alle prosjekter at søkerne i sin prosjektsøknad viser at prosjektet er profesjonsrettet og praksisnært. Det er også et krav at prosjektet skal omhandle ett eller flere av områdene språk, relasjoner og handlinger, knyttet til profesjonsutøvelse.

Søkere som ikke har karakter B eller bedre i vektet snitt fra mastergradsstudiet som grunnlag for opptak, kan kvalifisere seg til opptak gjennom for eksempel å ha bidratt til vitenskapelig fagfellevurdert artikkel som førsteforfatter og eventuelt deltatt i forskningsprosjekter med relevans for fagområdet. Søkerne må gjennom søknaden vise grunnleggende vitenskapelig forståelse og innsikt, refleksjon, selvstendighet og analytisk tekning.

Ved søknad om opptak til ph.d. i profesjonsvitenskap må det fremlegges prosjektbeskrivelse og dokumentasjon på fullfinansiering av studieperioden. Opptak godkjennes av dekanen, etter innstilling fra Arbeidsutvalget. Prosjektbeskrivelse, utviklet i samarbeid med veileder, inkluderer plan for gjennomføring av ph.d.-programmet (opplæringsdel og selvstendig forskningsarbeid).

Se [Ph.d.-forskrift med utfyllende retningslinjer for Ph.d. i profesjonsvitenskap](#) for ytterligere informasjon.

Læringsutbytte:

Etter godkjent ph.d. i profesjonsvitenskap skal kandidaten ha følgende totale læringsutbytte, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse innenfor profesjonsvitenskap, avgrenset til ett eller flere av fokusområdene språk, relasjoner og handlinger:

Kunnskap:

Kandidaten:

er i kunnskapsfronten i profesjonsvitenskap på høyt internasjonalt nivå, innen ett eller flere av fokusområdene språk, relasjoner og handlinger
kan bidra selvstendig og innovativt til utvikling av ny kunnskap og teori innenfor profesjonsvitenskap
har omfattende kunnskap om relevante formidlingsarenaer for profesjonsvitenskap
kan beherske og kritisk og selvstendig reflektere over relevant teori, problemstillinger, vitenskapsteori og metoder
har inngående kunnskap om forskningsetikk, inkludert lovverk og forskrifter

Ferdigheter:

Kandidaten:

kan kritisk og selvstendig håndtere komplekse faglige spørsmål og utfordre etablert kunnskap og praksis innen profesjonsvitenskap
kan kritisk og selvstendig vurdere og begrunne hensiktsmessigheten og anvendelsen av ulike metoder og prosesser i forskningsprosjekter, samt redegjøre for begrensninger av metodiske valg
kan drive forskning på høyt internasjonalt nivå gjennom eget forskningsprosjekt
kan formulere problemstillinger for, planlegge og gjennomføre forskningsprosjekter og innovasjon, på et høyt akademisk nivå og med bruk av relevant teknologi
kan initiere, gjennomføre, evaluere og formidle forskning på en kritisk og selvstendig måte, og drøfte implikasjoner av forskningen for profesjoner og samfunnet

Generell kompetanse:

Kandidaten:

kan identifisere, kritisk vurdere og drøfte relevante faglige og etiske problemstillinger i egen og andres forskning, og utøve egen forskning med faglig integritet
kan lede komplekse tverrfaglige arbeidsoppgaver og prosjekter på en selvstendig måte og i samarbeid med andre
kan formidle forskning gjennom anerkjente, og fortrinnsvis åpne, nasjonale og internasjonale kanaler
kan kritisk vurdere behovet for og ta initiativ til innovasjon og forskning med samfunnsrelevans
kan delta aktivt i debatter i nasjonale og internasjonale fora, og bidra med faglige innspill i samfunnsdebatten

Ph.d.-programmets oppbygging og innhold

Ph.d.-programmet i profesjonsvitenskap består av to deler, en opplæringsdel (30 studiepoeng) og et selvstendig forskningsarbeid på høyt internasjonalt nivå, som avsluttes med en fullført ph.d. avhandling, prøveforelesning og disputas. Opplæringsdelen skal, sammen med arbeidet med avhandlingen, gi den nødvendige faglige fordypning og bredde.

Gjennom det obligatoriske emnet i 'Profesjonsvitenskap - med fokus på språk, relasjoner og handlinger', skal kandidatene skaffe seg kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse innenfor fagområdet profesjonsvitenskap. I tillegg skal forskningsprosjektet gjøre bruk av komplekse og relevante metodologiske og metodiske tilnærminger,

Programmets emner, seminarer og øvrige aktiviteter gir kompetanseutvikling for kritisk å analysere, syntetisere, systematisere og planlegge forskning samt forankre eget forskningsbidrag i en nasjonal og internasjonal sammenheng.

Opplæringsdel

Opplæringsdelen bygger på den vitenskapelige kompetansen som ph.d.-kandidaten har opparbeidet gjennom tidligere studier. Opplæringsdelen skal gi kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som skal være til støtte for arbeidet med avhandlingen og videre forskningsarbeid.

Ph.d.-programmet har en opplæringsdel som består av obligatoriske og valgfrie emner, og obligatoriske aktiviteter.

Emnedelen består av til sammen 30 studiepoeng sammensatt av emner på ph.d.-nivå, 20 studiepoeng obligatoriske emner og 10 studiepoeng valgfrie emner:

Programmet tilbyr følgende obligatoriske emner – 20 studiepoeng:

PRO9014 Profesjonsvitenskap med fokus på språk, relasjoner og handlinger (7,5 studiepoeng).

PRO9015 Vitenskapsteori og forskningsetikk (5 studiepoeng)

PRO9013 Design og metode – metodologiske tilnærminger (7,5 studiepoeng)

Emnet PRO9014 Profesjonsvitenskap - med fokus på språk, relasjoner og handlinger (7,5sp) må gjennomføres ved Nord universitet. Kandidater kan gjennomføre andre obligatoriske og valgfrie emner ved annet fakultet eller institusjon, og her kan også internasjonale forskerkurs inngå.

Programmet tilbyr følgende valgfrie emner – 10 studiepoeng.

PRO9002 Praktisk kunnskap og profesjonspraksis, 5 studiepoeng

PRO9011 Mixed Methods, 5 studiepoeng

PRO9016 Videoobservasjon og -analyse, 5 studiepoeng

PRO9017 Sekundæranalyse; Systematisk/scoping litteraturgjennomgang, 5 studiepoeng

PRO9019 Profesjonsutvikling og innovasjon, 5 studiepoeng

Obligatoriske aktiviteter/elementer i opplæringsdelen består av:

Gjennomført oppstart-, midt- og sluttseminar (se eget punkt)

Internasjonalisering (se eget punkt)

Årlig rapportering

Alle ph.d.-emner som tilbys i regi av programmet, vurderes av doktorgradsutvalget og godkjennes av dekanene, og kvalitetssikres av sentralt utdanningsutvalg.

Kandidater skal gjennomføre minimum 10 studiepoeng innen forskningsmetodiske emner og 5 studiepoeng innenfor vitenskapsteoretiske emner.

Selvvalgte kurs kan utgjøre inntil 10 studiepoeng, hvor kandidaten står fritt til å velge mellom substanskurs av relevans for forskningsprosjektet, eller ytterligere kurs innen forskningsmetode eller vitenskapsteori.

Kursemnene i opplæringsdelen er tilpasset ph.d.-programmet, og kandidater oppfordres derfor til å gjennomføre kursene som tilbys. Oversikt over kursene fremgår av programmets hjemmesider. Dersom det er deltakere på emnet som ikke behersker skandinaviske språk, skal emnet gjennomføres på engelsk.

I samråd med veileder utarbeider kandidaten en plan for opplæringsdelen som angir hvilke emner som inngår, og hvilke semester emnene skal gjennomføres. Den individuelle opplæringsplanen godkjennes ved opptak til ph.d. i profesjonsvitenskap, men kan endres etter søknad. Kandidatene må ha fått godkjent samtlige emner i opplæringsdelen for å få avhandlingen bedømt.

Selvstendig forskningsarbeid

Forskningsdelen består av arbeidet med en vitenskapelig avhandling. Avhandlingen skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til faglig nivå, metode og etiske krav, hvor teknologi og innovative tilnærminger trekkes inn der det er relevant. Den skal bidra med ny faglig kunnskap og ligge på et nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur, jfr. forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Nord universitet.

Avhandlingen skrives enten som en kappe med en sammenstilling av flere vitenskapelige artikler (artikkelbasert avhandling) eller som en monografi. Avhandlingen skal skrives på engelsk eller på et skandinavisk språk. Det er utarbeidet utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap.

Ved opptak på ph.d.-programmet knyttes kandidatene til en forskningsgruppe som gir kandidatene tilgang til et forskningsfellesskap. Forskningsgruppene og ph.d. programmet organiserer tverr- og monofaglige seminarer som gir muligheter for nettverksbygging. Deltakelse i en forskningsgruppe og på seminarer skal bidra til at kandidatene utvikler evne til kritisk refleksjon over egen og andres forskning, muligheter til å presentere og diskutere eget forskningsarbeid, samt formidling av egen forskning.

Eksamen og vurderingsformer

Ph.d.-graden bedømmes på grunnlag av:

vitenskapelig avhandling
gjennomføring av opplæringsdelen
prøveforelesning over oppgitt emne
offentlig forsvar av avhandlingen (disputas).

For emner i opplæringsdelen fremgår vurderingsformene av de enkelte emneplaner.

Bedømmelse reguleres av forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Nord universitet §19, samt Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap. Eksamensbestemmelser for ph.d.-kurs er regulert i Forskrift om studier og eksamen ved Nord universitet samt retningslinjer for eksamenskandidater ved Nord universitet. (Forskriften med tilhørende retningslinjer gjelder så langt de passer også for eksamener i opplæringsdelen i doktorgradsprogrammer.)

Internasjonalisering

Fakultetene gir administrativ støtte og mulighet for å søke økonomisk støtte, slik at den enkelte kandidat kan gjennomføre studieopphold i utlandet. Oppholdet skal gjennomføres ved en anerkjent utdannings- eller forskningsinstitusjon, evt. annet relevant fagmiljø, der det er mulig å arbeide med problemstillinger i tilknytning til forskningsarbeidet/avhandlingen. Dersom dette ikke er mulig, kan et opphold ved en annen norsk utdanningsinstitusjon gjennomføres. Andre ordninger som sikrer at kandidaten får innsikt i alternative fag- og forskningstradisjoner relatert til avhandlingens problemstillinger, kan også vurderes av Arbeidsutvalget for ph.d.-programmet. I tillegg til at kandidatene kan reise ut, henter fakultetene også inn gjesteforskere, og legger til rette for at kandidaten blir inkludert i internasjonale nettverk.

Andre obligatoriske aktiviteter

For å få levere sin avhandling til bedømmelse må kandidaten ha gjennomført følgende obligatoriske aktiviteter:

Årlig rapportering

Oppstartseminar

Midtseminar

Sluttseminar

Internasjonaliseringstiltak

Aktuelle forskrifter og sentrale bestemmelser

- [Forskrift for graden philosophiae doctor \(ph.d.\) ved Nord universitet](#)
- [Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap](#)

[Forskrift om studier og eksamen ved Nord universitet](#)

- Lokale reglement og retningslinjer

Programevaluering

Emnene evalueres årlig av kandidatene gjennom emneundersøkelser. Evalueringen inngår som en del av universitetets kvalitetssikringssystem. Hele programmet evalueres hvert fjerde år som en del av kvalitetssikringen av ph.d.-programmene ved Nord universitet.

Kostnader

Studiet har ingen kostnader utover litteratur og kostnader i forbindelse med gjennomføring og publisering av phd.-avhandlingens forskningsprosjekt. Ved søknad om opptak må det fremlegges dokumentasjon på fullfinansering av studieperioden.

Eksamen og vurderingsformer

Ph.d.-graden bedømmes på grunnlag av:

vitenskapelig avhandling
gjennomføring av opplæringsdelen
prøveforelesning over oppgitt emne
offentlig forsvar av avhandlingen (disputas).

Utover dette må kandidaten ha gjennomført årlig rapportering og midtveisevaluering i 3. eller 4. semester for at kandidaten skal kunne få sin avhandling bedømt.

For kurs i opplæringsdelen fremgår vurderingsformene av emneplanen for hvert enkelt kurs.

Avsluttende eksamen

Avsluttende vurdering består av selve avhandlingen og disputas, samt prøveforelesning over et oppgitt emne.

Programevaluering

Studieprogrammet evalueres årlig av studentene. Dette skjer gjennom evaluering av de enkelte kursene som tilbys, samt gjennom årlige rapporter om framdriften av studiet. I tillegg evalueres programmet av studieprogramansvarlig, og det produseres en kvalitetsrapport. Evalueringene inngår som en del av universitetets kvalitetssikringssystem.

Aktuelle forskrifter og sentrale bestemmelser

Vi viser til [gjeldende forskrift og tilhørende retningslinjer](#).